

Βουλή των Εφήβων: Βήματα Δημοκρατίας - Κάνοντας πράξη τη συμμετοχή
Ολοκληρώθηκαν την Πέμπτη 10 Ιουλίου οι εργασίες της ΚΘ΄ Συνόδου (2024-2025)
με θέμα «Στα όρια ενός κόσμου που διαρκώς αλλάζει»

Ολοκληρώθηκε, την Πέμπτη 10 Ιουλίου 2025, η ΚΘ΄ (2024-2025) Σύνοδος της Βουλής των Εφήβων, με την τελική συνεδρίαση στην Αίθουσα της Ολομέλειας, υπό την προεδρία του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων.

Ο Πρόεδρος της Βουλής **Νικήτας Κακλαμάνης** καλωσόρισε τους/τις έφηβους βουλευτές και ανακοίνωσε την έναρξη της συνεδρίασης της ολομέλειας της 29ης Συνόδου της Βουλής των Εφήβων. «Σήμερα εσείς ως έφηβοι βρίσκεστε στο όριο μετάβασης από την παιδική στην ενήλικη ζωή. Πάνω σε αυτό το όριο κληθήκατε φέτος, στην 29η Σύνοδο της Βουλής των Εφήβων, να διερευνήσετε τη φύση των ορίων και τις εφαρμογές τους σε σημαντικά πεδία της ανθρώπινης δραστηριότητας», είπε ο Πρόεδρος της Βουλής. «Εμείς οι μεγαλύτεροι –όσων το λέει η καρδιά μας...– θα συνεχίσουμε να το προσπαθούμε. Εσείς, με τη σειρά σας, ξεκινήστε από τώρα τη δική σας προσπάθεια: κινητοποιηθείτε. Αναζητήστε την αλήθεια. Ακόμα κι αν δε μοιάζει βολική. Εμπιστευτείτε τα μάτια και τα αυτιά σας. Δουλέψτε το μυαλό και την καρδιά σας. Τη φυσική σας νοημοσύνη και τη δική σας διαίσθηση προς όσα συμβαίνουν. Μελετήστε, συμμετέχετε, προβληματιστείτε. Παιδέψτε το μυαλό. Μαζέψτε όσες πιο πολλές εμπειρίες μπορείτε. Μην τσιγκουνευτείτε τίποτα. Ανοίξτε τον νου και την καρδιά σας και θα δείτε πόσο θα σας ανταμείψουν. Αλλά και πόσα θα δώσουν στους γύρω σας. Μη γίνετε απλά καλύτεροι από τους άλλους. Γίνετε η καλύτερη εκδοχή του εαυτού σας. Γιατί τελικά αυτό αξίζει: να γίνετε αρχηγοί της ζωής σας και νομοθέτες του κοινού σας μέλλοντος. Και ζήστε! Ζήστε με όλη σας τη δύναμη, γιατί “δεύτερη ζωή δεν έχει”», τόνισε ο Πρόεδρος της Βουλής.

Στη συνέχεια, στο βήμα ανέβηκαν διαδοχικά οι έξι έφηβοι και έφηβες βουλευτές, εκπροσωπώντας τις αντίστοιχες ομάδες εργασίας της Βουλής των Εφήβων, και παρουσίασαν τις σκέψεις, τους προβληματισμούς και τις προτάσεις τους.

Ο **Γεώργιος Μανιός**, έφηβος βουλευτής Β΄ Αθήνας, εκπροσώπησε την Α΄ Ομάδα, η οποία «αναζήτησε τα όρια στο **ΣΠΙΤΙ**». Αναφερόμενος στις εργασίες της Ομάδας, σημείωσε την προσπάθεια χαρτογράφησης των προκλήσεων στις σχέσεις γονέων και παιδιών, της ενδοοικογενειακής βίας, του ελέγχου και της παραβίασης της ιδιωτικότητας, των νέων μορφών οικογένειας και των κοινωνικών πιέσεων που υφίστανται, όπως και των καταστροφικών συμπεριφορών των εφήβων. Εισηγήθηκε τη σταθερή παρουσία ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών σε όλα τα σχολεία, την ανάδειξη των μαθημάτων πολιτικής παιδείας «που μας βοηθούν να κατανοήσουμε τον κόσμο», την ενίσχυση του συστήματος ψυχικής υγείας στη χώρα και την ανάγκη στήριξης των φτωχών και ευάλωτων οικογενειών.

Ο **Ιωάννης Παγώνης**, έφηβος βουλευτής Β΄ Θεσσαλονίκης, εκπρόσωπος της Β΄ Ομάδας Εργασίας, μίλησε με θέμα: «Αναζητώντας τα όρια στο **ΣΧΟΛΕΙΟ**». Παρουσίασε τις σκέψεις της ομάδας σχετικά με τον σχολικό κανονισμό, καταλήγοντας στο ότι είναι «σημαντική η κατανόηση και αφομοίωση των κανόνων, και όχι η τυφλή υπακοή σε αυτούς». Κατέθεσε προτάσεις για την ενίσχυση του διαλόγου και την κατανόηση της σημασίας του Κανονισμού, όπως η καλλιέργεια σεβασμού στους κανόνες, η ενίσχυση του διαλόγου στη σχολική κοινότητα, η διάθεση ωρών στο σχολικό πρόγραμμα για συζητήσεις πάνω σε επίκαιρα κοινωνικά προβλήματα, η ενίσχυση του ρόλου του συμβούλου Σχολικής Ζωής, η διασφάλιση σταθερής

παρουσίας ψυχολόγων στο σχολείο, αλλά και η επιμόρφωση των καθηγητών σε θέματα εφηβείας.

Η **Μαρία Τσίλη**, έφηβη βουλευτής, Ημαθίας, ομιλήτρια της Γ΄ Ομάδας Εργασίας με θέμα «Αναζητώντας τα όρια στον **ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ**». Όπως είπε, «δουλεύοντας ως ομάδα, «συμφωνήσαμε και διαφωνήσαμε μέσα σε κλίμα αλληλοσεβασμού και τηρώντας τις δημοκρατικές διαδικασίες». Η ομιλήτρια επισήμανε την αναγκαιότητα ενίσχυσης της κρατικής χρηματοδότησης των αθλητών και του αθλητισμού, ώστε να αποφεύγεται ο ακραίος ανταγωνισμός μεταξύ των χορηγών, καθώς και τη σημασία της αξιοποίησης της τεχνητής νοημοσύνης και αλγορίθμων για την πάταξη του παράνομου στοιχηματισμού. Επίσης, κατέθεσε προτάσεις όπως η δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων σε δυσπρόσιτες περιοχές και περιφερειακές πόλεις, η διασφάλιση της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ αθλητών και φιλάθλων, η ένταξη αθλητικών ψυχολόγων σε όλα τα επίπεδα του αθλητισμού, αλλά και η αυστηροποίηση του θεσμικού πλαισίου για την αντιμετώπιση φαινομένων βίας. «Αλλάζουμε τη ζωή μας, θέτουμε τα όρια, σπάμε τα στερεότυπα, σπάμε τις παθογένειες, σπάμε τα ρεκόρ» σημείωσε, κλείνοντας την ομιλία της.

Η **Μαρία-Γεωργία Ταμπαξή**, έφηβη βουλευτής Β΄ Αθήνας, ομιλήτρια της Δ΄ Ομάδας Εργασίας με θέμα «Αναζητώντας τα όρια στις **ΤΕΧΝΕΣ**», έθεσε το ερώτημα αν υπάρχουν όρια στην τέχνη, η οποία είναι, και πρέπει να είναι, όπως τόνισε, κοινωνικό αγαθό. Σε αυτό το πλαίσιο τόνισε την αναγκαιότητα της αύξησης καλλιτεχνικών μαθημάτων βιωματικού και πρακτικού χαρακτήρα, την ενίσχυση του υλικού εξοπλισμού και του διδακτικού προσωπικού, την ενδυνάμωση και την προστασία παραδοσιακών επαγγελμάτων μέσω ειδικών προγραμμάτων, τη φροντίδα για τη διασφάλιση της ισοτιμίας πρόσβασης και συμμετοχής στη δημιουργία, ιδίως για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, την ενίσχυση του θεραπευτικού ρόλου της τέχνης για ηλικιωμένους και ανθρώπους που πάσχουν σωματικά ή ψυχικά. «Εξάλλου ο άνθρωπος είναι η απάντηση όποια και αν είναι η ερώτηση», ενώ «η λογική θα σε πάει από το άλφα στο βήτα, η φαντασία θα σε πάει παντού», είπε κλείνοντας την ομιλία της.

Η **Κωνσταντίνα Χαρδαλιά**, έφηβη βουλευτής Φθιώτιδας, ομιλήτρια της Ε΄ Ομάδας Εργασίας με θέμα «Αναζητώντας τα όρια στην **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**», αναφέρθηκε στην πολυδιάστατη έννοια της επικοινωνίας, με τα θετικά χαρακτηριστικά της, όπως η αλληλεπίδραση και ο διάλογος, αλλά και τα αρνητικά, όπως η παραπληροφόρηση, η προπαγάνδα και η ρητορική του μίσους. Η ομιλήτρια εξέφρασε τον προβληματισμό της σχετικά με την υπερβολική και άκριτη έκθεση των εφήβων στα ψηφιακά μέσα, διατυπώνοντας παράλληλα μια σειρά ουσιαστικών προτάσεων, όπως η ρύθμιση κανόνων διαφάνειας για την ενίσχυση της υπεύθυνης συμμετοχής στις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, η ανάγκη ψηφιακής παιδείας και η ανάγκη μέτρων για την προστασία της ψυχικής υγείας και της ιδιωτικότητας, η ευρύτερη κριτική παιδεία αλλά και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Τελευταίος ομιλητής και εκπρόσωπος της ΣΤ΄ Ομάδας Εργασίας με θέμα «Αναζητώντας τα όρια στην **ΠΟΛΙΤΙΚΗ**» ήταν ο **Γεώργιος Στρατογιάννης**, έφηβος βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας. Οι προτάσεις της ομάδας ήταν συγκεκριμένες: θεσμοθέτηση πλήρους διαφάνειας στη δημόσια διοίκηση, αύξηση των επιδομάτων ώστε να διασφαλίζεται μια αξιοπρεπής ζωή, ενίσχυση των υποδομών στα πανεπιστήμια τα οποία αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα, όπως η έλλειψη σύγχρονων εργαστηρίων και φοιτητικών εστιών, διασφάλιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των νέων, ενίσχυση των ειδικών σχολείων ιδιαίτερα στην περιφέρεια, επανένταξη των μαθημάτων κοινωνικών επιστημών στα Λύκεια, ενίσχυση των τοπικών συμβουλίων νέων με ουσιαστικές αρμοδιότητες. «Η ιστορία δεν γράφεται από τη σιωπή, γράφεται από τη συμμετοχή» τόνισε, ολοκληρώνοντας την ομιλία του.

Ο Πρόεδρος της Βουλής **Νικήτας Κακλαμάνης** συνεχάρη και ευχαρίστησε τους μαθητές και τις μαθήτριες για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα και ευχαρίστησε τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων: την πρόεδρο **Αθηνά Βορίση** και τα μέλη της Επιτροπής **Αμαλία Αδαμοπούλου, Ακριβή Γεωργούση, Ελένη Γκίκα, Σωτηρία Γρηγοροπούλου, Ιωάννα Δεκατρή, Αικατερίνη Κατσιάνου, Θεώνη Κουφονικολάκου, Λάμπρο Πόλκα, Αναστασία-Γεωργία Ρετσίνη** και την επικεφαλής του προγράμματος **Τέτη Σίδερη**. Ευχαρίστησε επίσης του ειδικούς επιστήμονες, **Δημήτριο Οικονομίδη**, ψυχίατρο, μέλος του ΔΣ του ΙΨΥΠΕ Π. Σακελλαρόπουλος, **Νίκο Σιδέρη**, ψυχίατρο-ψυχαναλυτή, **Ειρήνη Καρασακίδου**, επίκουρη καθηγήτρια συμβουλευτικής ψυχολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, **Ανδρομάχη Γκαζή**, καθηγήτρια μουσικολογίας στο Πάντειο, **Αριστείδη Λούβρη**, συντονιστή του ψηφιακού προγράμματος Περιφέρειας Αττικής και **Ραϋμόνδο Αλβανό**, ιστορικό και πολιτικό επιστήμονα, που συνομίλησαν και εργάστηκαν με τους/τις εφήβους βουλευτές.

Ευχαρίστησε, επίσης, όλους όσους και όσες εργάστηκαν και συνεργάστηκαν για την υλοποίηση του σημαντικού αυτού εκπαιδευτικού προγράμματος. Τη λήξη της Ολομέλειας συμπλήρωσε το θερμό χειροκρότημα των παρευρισκόμενων.

Πλήθος επισήμων παρευρέθηκαν στην αίθουσα της Ολομέλειας της Βουλής όπου διεξήχθη η τελική συνεδρίαση της Βουλής των Εφήβων. Ανάμεσά τους, ο εκπρόσωπος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου, αιδεσιμολογιότατος π. Αντώνιος Μπεζαΐτης, ο υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού Νικόλαος Παπαϊωάννου, ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων Απόστολος Κακλαμάνης, η πρώην Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων και πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας Ζωή Κωνσταντοπούλου, ο πρώην πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων Νικόλαος Βούτσης, οι βουλευτές Ιωάννα Λυτρίβη, Πάυλος Χρηστίδης, Διονύσιος Καλαματιανός, Γεώργιος Λαμπρούλης, Στυλιανός Κωτόπουλος, Γεώργιος Ρούντας, ο γενικός γραμματέας της Βουλής Βασίλης Μπαγιώκος, η ειδική θεματική γραμματέας της Βουλής Ελευθερία Παπαγεωργίου, η γενική διευθύντρια Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων Μαργαρίτα Φλούδα, η αναπληρώτρια προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Κοινοβουλευτικού Έργου Πηνελόπη Νόση, ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Δημοσίων Σχέσεων και Εθιμοτυπίας Νικόλαος Καραπαπάς, η αναπληρώτρια προϊσταμένη της Διεύθυνσης Νομοθετικού Έργου Δήμητρα Στάθη, ο καθηγητής Ευάνθης Χατζηβασιλείου, γενικός γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων που πρωτοστατεί στη διοργάνωση της Βουλής των Εφήβων, τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής Άννα Ενεπεκίδου, διευθύντρια υπηρεσιών του Ιδρύματος, Αθηνά Συναρέλλη, αναπληρώτρια διευθύντρια της Βιβλιοθήκης της Βουλής, και Ισμήνη Κριάρη, πρώην πρύτανης του Παντείου Πανεπιστημίου και πρόεδρος της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.

Εκ μέρους της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής, παρευρέθη ο πρόεδρος Κωνσταντίνος Υφαντής, ενώ εκ μέρους της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής των Εφήβων, η Αθηνά Βορρίση, η Αμαλία Αδαμοπούλου, η Ακριβή Γεωργούση, η Έλενα Γκίκα, η Σωτηρία Γρηγοροπούλου, η Ιωάννα Δεκατρή, η Αικατερίνη Κατσιάνου, η Τέτη Σίδερη, η Αναστασία-Γεωργία Ρετσίνη και ο Λάμπρος Πόλκας.